

Punakantinen pikana

Britannian passin kannessa komeilee vaakuna, jossa kaksi leijonaa tukee neljään osaan jaettua kilpeä. Vaakunassa näkyy pari latinankielistä sanaa. Huvittavinta kuitenkin on, että vaakunan alaosan on kirjoitettu Britannian ranskankielinen motto: Dieu et mon droit (Jumala ja oikeuteni).

EU:n aikana brittejä jurppi yli kaiken passin kannen punaväri, vaikka monissa eri yhteyksissä Britannia tunnustaa punaista. Kun maa vihdoin erosi Euroopan Unionista, entinen työkaverini repesi riemusta. Vihdoinkin saan sen vanhan tutun sinikantisen. Pienet ovat ilon lähteet.

Suomen passin kannessa seisoo myös ärjy leijona. Meilläkin monet järkyttyivät, kun sininen kansi muuttui punaiseksi. Punainen passimme on kuitenkin yksi maailman pätevimmistä. Sillä pääsee 190 maahan ilman viisumia. Vain pari muuta maata pärjää paremmin.

Koronan aikana ei ole matkustettu. Paljon passeja vanheni, eikä uusia haettu epävarmojen näkymien takia. Kun matkustusmahdollisuudet vihdoin aukenivat, alettiin varata matkoja. Mutta mitä kummaa, passihan on päässyt vanhenemaan.

Normaaliaikaan Suomessa sai passin viikossa ja ripeämminkin, jos oli perusteltu tarve. Koronan takia patoutunut passien puute on johtanut Ruuhka-Suomessa pitkiin jonoihin. Puhutaan viikkojen odotusajoista. Kansalaisia opastetaan uusimaan passinsa hyvissä ajoin.

Pitkän tauon aikana vanhaksi meni minunkin punakantiseni. Vaikkei mitään passia vaativaa matkaa olekaan buukattuna, ryhdyin toimeen. Lueskelin ohjeita poliisin nettisivuilta, jotka julkisen palvelun mielikuvan vastaisesti ovat erittäin selkeät.

Sompailin maanantaiaamuna paikalliseen liikkeeseen. En ollut kammannut kummemmin tukkaanikaan, koska passikuvan kannattaa olla vähän groteskin naturalistinen. Kuvan otto onnistui, ja kuvan koodi kilahti puhelimeeni.

Täytin passihakemuksen poliisin verkossa. Koska edellisestä sormenjälkien annosta oli kulunut liian kauan, piti mennä poliisin puheille. Ensimmäinen vapaa aika löytyi vasta noin kolmen viikon päästä.

Koska samana maanantaina sattui olemaan muutakin asiaa Perniö Cityn esikaupunkiin, piipahdin mielijohteesta poliisin toimistoon. Muita asiakkaita ei näkynyt. Otin jonotuslapun, ja numeroni välkähti heti yhdellä vapaalla tiskillä.

Sormenjälkien otto ja muut hakemuksen vaiheet sujuivat suitsait. Kestää sitten viisi kuusi päivää, kertoi virkailija. Asiani käsittelyn aikana vain yksi uusi asiakas saapui toimistoon. Saman viikon perjantaina kilahti sitten viesti puhelimeeni. Lähetys, koodi se ja se, on noudettavissa.

Biometrinen passien tultua käyttöön niitä ei enää voitu valmistaa nyrkkipajoissa. Suomen setelipaino yritti tunkeutua passimarkkinoille heppoisin tuloksin. Kilpailutuksen tuloksena älypassien valmistus siirtyi sitten Hollantiin.

Nyt passimme valmistetaan taas Suomessa, Vantaalla. Samainen setelipainon jälkeläinen, tosin ulkomaalaisen sirujätin omistama laitos tekee nyt punakantisemme.

Passien valmistaminen on pitkälle automatisoitua toimintaa. Niitä pärähtää monimutkaisesta koneesta kovaa tahtia. Paneekin miettimään mistä poikkeuksellisen pitkät sormenjälkijonot oikein johtuvat.